

Woord van 2012

2012 is voorbij, dus het werd weer tijd voor de jaarlijkse lijstjes. Bij woordenboekenuitgever Van Dale werd 'project X-feest' verkozen tot het woord van 2012. De Fransen kozen voor 'watture'. Als je het woord hardop zegt, kun je al raden wat het betekent.

1. Wat is een 'watture'?

- Een elektrische auto.
- Een houder voor wattenschijfjes.
- Een meterkast.
- Een vragenuurtje.

De Het

Volwassenen die Nederlands leren, krijgen het vaak maar moeilijk onder de knie: het Nederlandse gebruik van lidwoorden. Eind vorig jaar verscheen de app De Het. Met deze app kunnen gebruikers op hun smartphone opzoeken welk lidwoord hoort bij een zelfstandig naamwoord.

2. Welke stelling is waar?

- Mannelijke woorden krijgen 'de', vrouwelijke krijgen 'het'.
- Sommige zelfstandige naamwoorden kunnen zowel 'de' als 'het' krijgen.
- Zelfstandige naamwoorden op '-ing' krijgen altijd 'het'.
- Zelfstandige naamwoorden op '-schap' krijgen altijd 'de'.

Op rijm

Op 5 december verscheen een onderzoek naar het herkennen van rijm door kinderen. Zevenjarigen kunnen dit heel kloek, een vaardigheid die later zal verminderen.

3. Welk rijmschema volgt dit gedicht?

- Gekruist rijm.
- Gepaard rijm.
- Omarmend rijm.
- Slagrijm.

The Hobbit

12 december ging het eerste deel van de film The Hobbit in première. Net als in de Lord of the Rings-trilogie wordt ook in deze film Elfs gesproken, een taal bedacht door schrijver Tolkien. Bekijk de volgende werkwoordsvervoegingen in het Elfs:

ped - spreken	linna - zingen
pedil - u spreekt	linnan - ik zing
pennin - ik sprak	linna - hij is aan het zingen
pedir - zij spreken	linnathach - jij zult zingen
peditham - wij zullen spreken	linnech - jullie zongen

4. Wat is de derde persoon meervoud (tegenwoordige tijd) van het werkwoord 'tel' ('komen')?

- Telin.
- Telir.
- Telitham.
- Tellech.

Maya's

We zijn er nog; de aarde is niet vergaan op 21 december 2012, zoals de Maya-kalender volgens sommigen zou hebben voorspeld. De Maya-cultuur bestond ongeveer vanaf 2000 voor Christus tot 900 erna. Ze ontwikkelden de eerste geschreven taal in Amerika.

5. Hoe zag het Maya-schrift eruit?

Geheimtaal

Ruim een maand hadden Canadese onderzoekers nodig om een briefje te ontcijferen dat eind november werd gevonden. Het briefje in geheimtaal zat vast aan

de overblijfselen van een postduif die werd ingezet door de Britten tijdens de Tweede Wereldoorlog.

6. Wat is een voorbeeld van geheimtaal in het dagelijks leven?

- Een buitenlandse taal.
- Een telegram.
- Smileys.
- Sms-taal.

Yolo

Rapper Drake lanceerde in zijn nummer 'The Motto' een nieuw woord: 'yolo'. In de VS was 'What is yolo?' een van de meestgebruikte zoektermen van 2012. En in Duitsland werd 'yolo' verkozen tot het jongerenwoord van het jaar. Gebruikers van sociale media weten ongetwijfeld al wat 'yolo' betekent.

7. Welk motto heeft dezelfde betekenis als 'yolo'?

- Carpe diem.
- Luctor et emergo.
- Ora et labora.
- Veni, vidi, vici.

Schelden doet pijn!

Afgelopen maand was het onderwerp pesten veel in het nieuws. Men zegt weleens dat schelden geen pijn doet, maar uit onderzoek blijkt dat dit niet waar is. In hersenscans zie je de pijncentra in de hersenen oplichten als iemand uitgescholden wordt. Verschillende talen gebruiken scheldwoorden uit verschillende domeinen.

8. Uit welk domein komen opvallend veel Nederlandse scheldwoorden?

- Familie-eer.
- Religie.
- Seks.
- Ziektes en dood.

Partners

De Praktijk
natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

studereninleiden.nl

